

ASSOCIACIÓ QUILÒMETRE ZERO

Seu social: Tarragona

Àmbit geogràfic: Provincial

Forma jurídica: Associació

- 6 persones treballadores
- 1 persona treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social
- 214 persones voluntàries
- 24 persones sòcies

Nombre actual de persones ateses

- 214 a serveis a la infància i la joventut
- 214 a serveis a altres col·lectius en situació d'exclusió social

www.quilometrezero.cat

Breu història de l'organització

L'any 2024 suposa per l'Associació la celebració del seu 11è aniversari des que es constituís com a entitat el 2013. Des de llavors, ha experimentat una gran evolució i ha posat en marxa nous projectes sempre amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats socials del territori d'una manera innovadora.

Tenim una implantació territorial a tota la província desenvolupant accions a 6 municipis com són Salou, Vila-seca, la Canonja, Valls i a Tarragona i Reus. Sent Tarragona la seu de l'entitat on tenim la majoria dels serveis i projectes.

El nostre exercici d'acció social es basa en l'acompanyament a infants, adolescents, joves i adults per oferir accés a millors oportunitats educatives, laborals i socials. Estem especialment especialitzades en l'àmbit de la mentoria social com a metodologia innovadora d'intervenció.

Aquesta relació és motivada i tutoritzada per un professional. En l'actualitat, la nostra pràctica es distribueix, per una banda, en acompanyar persones en situació vulnerable per part de professionals de l'àmbit social, especialment infants, joves i adults migrats i en situació irregular i vulnerabilitat, i el disseny, gestió i execució de projectes de mentoria destinats a aquestes mateixes persones.

Missió

Facilitar el desenvolupament, la integració i l'autonomia plena de persones i/o col·lectius que es troben en situació de vulnerabilitat social, a causa de situacions polítiques, socials i/o econòmiques desavantatjoses, a través de l'acció voluntària i solidària de persones i organitzacions. Amb especial atenció per la infància, adolescència i joventut en risc.

Utilitzen la mentoria social com una eina de cohesió social que promou relacions d'acompanyament entre persones que s'ofereixen voluntàriament per proporcionar suport a unes altres persones.

Descripció de l'activitat

Desenvolupem projectes en dues àrees d'intervenció, l'àrea socioeducativa i l'àrea de joventut migrada tutelada i/o extutelada. En l'àrea socioeducativa: Mentoria socioeducativa amb un total de 86 parelles de mentories social durant el curs 2022-2023 més 82 més que han iniciat entre desembre de 2023 i gener de 2024 i que continuen durant el curs 2023-2024.

A més, en l'àrea joventut: el Projecte Ambtu, que té per objectiu millorar l'emancipació de joves extutelats i extutelades del Camp de Tarragona a través de la figura del voluntariat i acompanyats per mentors i mentores i també per la nostra entitat en coordinació amb l'Àrea de suport al/la jove tutelat/ada i extutelat/ada. Al projecte han participat un total de 4 grups i un total de 46 parelles.

S'ha posat en marxa el projecte Rotu de reforç educatiu individualitzat en col·laboració amb l'espai jove Kesse amb un total de 12 participants i 9 persones voluntàries l'any 2023.

També s'ha iniciat a finals de l'any 2023 un nou programa: el projecte Ubuntu, un servei d'acompanyament a persones en situació irregular.

En total als projectes de mentoria s'han atès 214 infants i joves, i 214 persones voluntàries.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

PROJECTE UBUNTU: SERVEI D'ASSESSORAMENT I ACOMPANYAMENT A LA REGULARITZACIÓ

Breu descripció

El Servei d'acollida i assessorament Ubuntu pretén ser un programa que faciliti l'acompanyament a persones migrades amb especial atenció a joves i dones en situacions de vulnerabilitat social i que es trobin en situació administrativa irregular i/o en una situació de vulnerabilitat i possibilitat de perdre aquesta regularitat:

- Assessorament social i jurídic, dels tràmits per a la regularització administrativa en el cas de situació administrativa irregular i/o assessorar i acompanyar per no perdre la regularitat administrativa de caràcter temporal.
- Acompanyar i assessorar en tot el que implica la seva tramitació, així com sufragar el pagament del seu cost, i dels desplaçaments d'aquests usuaris/es per a l'obtenció dels elements imprescindibles per normalitzar la documentació a l'estat espanyol. Tant dels usuaris/es com de les seves famílies.
- Donar assessorament i suport al procés de reagrupament familiar, a través d'intervencions de preparació de l'arribada dels familiars i de vinculació de les famílies reagrupades a la ciutat de Tarragona. Des de la perspectiva de la prevenció, es facilita la inclusió i es potencia la igualtat d'oportunitats, en particular d'aquells (joves i dones) que es troben en una situació de més vulnerabilitat. Amb especial atenció a joves i dones.

- Assessorament formatiu i laboral per a les persones immigrades així com a les persones reagrupades des de l'arribada i en els 12 mesos posteriors. En especial en aquells casos d'infants en edat d'escolarització obligatòria.

Aportació de valor de la iniciativa

La singularitat té a veure amb l'evidència existent en l'àmbit de la necessitat d'un acompanyament global a les persones en situació irregular. La singularitat dels destinataris: són persones joves migrades no acompanyades, que no tenen referents adults al territori més enllà de les persones professionals dels recursos residencials als quals estan vinculats/es en el cas d'estar-hi.

El projecte es focalitza en la prevenció, per assessorar, informar i acompanyar a aquestes persones, per una banda, abans de poder perdre la regularitat en el cas d'estar en una situació regular condicionada a determinats factors. Per l'altra per atendre de forma preventiva aquells casos que no són d'extrema vulnerabilitat (persones sense sostre o persones vinculades a serveis socials per demanda d'aliments i extrema vulnerabilitat). Si no que busca acompanyar persones en situació vulnerable, però amb possibilitat de sortir de situacions d'irregularitat que condueixin a una major vulnerabilitat.

Necessitat a la que respon

Des de l'any 2014 la nostra organització atén infants i joves migrats i/o fills/es de persones migrades, que troben moltes dificultats tant ells i elles com en el seu entorn familiar per problemes d'irregularitat administrativa i manteniment de la regularitat administrativa. Això afecta a tots els àmbits especialment a nivell de salut mental, però també als àmbits educatius i laborals. La situació de vulnerabilitat a la qual s'exposen molts infants, joves i adults en aquest context fa que es vegin abocats/es a situacions d'extrema vulnerabilitat.

Tal com destaca la Taula del Tercer sector Social (2020) tot i que hi ha diverses maneres de fer el procés de regularització, volem destacar les dues més comunes quant a les persones que s'adrecen a les entitats socials del Tercer sector: l'arrelament social, regulat per la Llei orgànica 4/2000, 20, 29 d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya, i la protecció internacional, o asil, regulat per la Llei 12/2009, reguladora del dret d'asil i de la protecció internacional: l'Arrelament social i la protecció internacional. Moltes persones desconeixen com realitzar aquests passos i quins requisits són necessaris per accedir-hi.

Tampoc existeix cap ajuda econòmica per al pagament dels tràmits pertinents per a portar-ho a terme.

No hi ha cap cobertura pública o privada als territoris on desenvolupem la nostra activitat, principalment Tarragona, no té cap servei d'assessorament a la regularització administrativa.

Principals objectius assolits

- Informar, assessorar i acompanyar el procés de regularització de persones estrangeres, i/o el manteniment en situació regular. Així com en processos de reagrupament familiar.
- Informar, assessorar i acompanyar en l'homologació de formació, formació al territori i accés al mercat de treball. Acompanyar en la inclusió social al territori facilitant la interacció entre persones migrades i no migrades.

Objectius específics:

- Facilitar l'accés a la informació i els tràmits necessaris per a la regularització i manteniment de la regularitat administrativa, acompanyament professional i assessorament legal.
- Acompanyar el procés de reagrupament familiar d'aquelles persones i/o famílies que hagin iniciat o vulguin iniciar els tràmits per aconseguir-ho
- Acompanyar l'accés a la tramitació de la documentació necessària per regularitzar la situació de les persones que s'atenen al projecte a través del pagament dels costos de tràmits en els consolats dels països d'origen
- Facilitar coneixement sobre possibilitats formatives i coneixement del mercat laboral actual al territori, per millorar les possibilitats d'accés a la formació i a la inserció laboral de les persones del programa, així com per a les persones reagrupades. En especial la preinscripció i matrícula d'aquells/es menors d'edat en etapa d'escolarització obligatòria.

Principals resultats obtinguts

- Hi ha 40 participants totals, entre joves migrants sols i dones en situació vulnerable, sent un 40 % els i les joves i el 60 % adults, singularment dones.

S'han tramitat i resolt favorablement el 70 % de les sol·licituds, un 25 % restant estan en tràmit. Els primers 6 mesos del projecte s'ha aconseguit donar accés al 100 % de tots els usuaris/es que estaven previstos.

Això val la pena destacar que ha sigut perquè hi ha hagut i hi ha una gran demanda del projecte tant per part d'usuaris/es com per part d'altres entitats i institucions que acompanyen aquest perfil de persones.

- Nombre d'assoliment d'expedients de regularització o inicis de procés de regularització. Es valora que l'acompanyament rebut per a la realització d'aquesta tramitació, en un mínim de l'1 al 10 en un 9.
- S'ha assistit a un 90 % dels acompanyaments presencials. Que es valori positivament el seu impacte, en un mínim de l'1 al 10, en un 10 s'ha valorat l'acompanyament i la informació sobre això.

Abast de l'experiència

L'acció s'adreça al fet que siguin beneficiaris/es usuaris/es que ja atenen a l'entitat en els programes de mentoria, en especial a les famílies dels infants que participen en els nostres programes, joves migrants/es sense referents familiars al territori, que volen iniciar aquest procés. En segon lloc, a aquelles famílies que tinguin fills/es escolaritzats als centres educatius on estem desenvolupant els nostres programes (23 centres a la província de Tarragona) i que a través d'aquests puguin sol·licitar el nostre servei. I, en tercer lloc, la selecció es farà conjuntament amb els serveis socials municipals valorant la necessitat d'acompanyament de persones.

Principalment, són persones adultes, joves migrants/es sols/es i dones en situació vulnerable. Es fa una selecció acurada de cada participant a través d'entrevistes individuals.

El projecte Ubuntu s'organitza temporalment en 1 any, la proposta és partir de la selecció de persones usuàries beneficiàries de l'acompanyament i oferir.

Persones implicades en l'experiència:

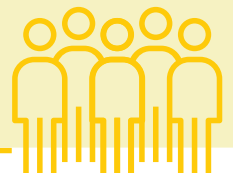
Treballadores: 3

Membres equips directius: 1

Sòcies: 3

Ateses: 40

Voluntàries: 1

Principals factors clau d'èxit

- Disseny del programa. El disseny del programa sorgeix de la detecció de necessitats en l'àmbit i d'una diagnosi participativa amb la participació de voluntariat i usuaris/es dels projectes preexistents a l'organització. Per tant, es dona resposta amb la proposta a necessitats detectades en altres intervencions a les quals creiem necessari donar una resposta més específica i especialitzada.
- Col·laboració amb professionals especialitzats externs. Comptar amb la col·laboració d'advocades migrades i especialitzades en estrangeria, per oferir major qualitat, realitzant sessions informatives sobre estrangeria obertes a tota la ciutadania i professionals del sector, que se sumen a l'acompanyament individualitzat a cada usuari.
- Coordinació amb altres institucions públiques. Coordinació amb serveis dels quals disposa la delegació territorial del departament d'igualtat i feminismes, i la UTIC a Tarragona així com altres serveis municipals d'acompanyament a persones migrades.

- Coordinació amb col·lectius, entitats i organitzacions de l'àmbit. Participació amb activistes i membres del col·lectiu com és la Red Antirracista de Tarragona o el Café Migrant impulsat per una organització de la qual som sòcies, la Teulada, per poder oferir informació a persones que ho puguin necessitar.
- Atenció individualitzada a cada usuari adaptant-se a les seves necessitats. El disseny contempla adaptar l'atenció a cada singularitat, regularització, reagrupament, renovació, etc.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

La demanda del projecte tant de persones com de col·lectius i entitats que acompanyen persones en aquesta situació ha sigut molt més gran que la que es tenia prevista. Una prova de l'enorme necessitat que existeix en relació amb l'acompanyament en aquest àmbit.

Aquesta demanda ha fet que l'equip professional hagi hagut de prioritzar cada cas i fer una selecció molt intensa de cada persona.

Lamentablement, els fons per aquest projecte són limitats, i és per això que malgrat tenir el disseny de com fer-ho hi ha moltes persones a les quals no estem podent atendre.

El segon repte ha sigut en relació amb la gestió dels tràmits administratius, especialment amb l'administració pública, que impliquen cites a estrangeria i organismes on aquestes gestions suposen un gran desgast de temps i recursos.

A les persones usuàries, fer aquests tràmits sols els hi hauria sigut pràcticament impossible, i amb el nostre acompanyament, treballant en xarxa amb juristes del Departament d'Igualtat i Feminismes, així com especialistes en l'àmbit, ha fet més accessible per les persones beneficiàries aquest accés.

Per últim, la manca d'un gran finançament al projecte, que va començar de forma pilot al mes de novembre de 2023, ha dificultat oferir a més persones l'acompanyament desitjat. No obstant estem ja atenent les 40 persones a les quals ens vam comprometre acompanyar, sent ja més del 70 % els que han aconseguit regularitzar la seva situació.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

- Donar un acompanyament i servei individualitzat que no ofereix cap altra organització ni institució pública al territori.
- Formació i acompanyament especialitzat amb professionals externs.
- Coordinació i treball en xarxa.
- Canals de denúncia de vulneracions o vulnerabilitats a través de la coordinació amb els serveis pertinents.
- Elaboració de materials sobre el projecte per afavorir la transferència i la replicabilitat amb un model de transferència del coneixement.
- El valor afegit que una de les tècniques del projecte és una treballadora de l'organització que va passar per un procés de regularització + el procés d'obtenció de la nacionalitat. Comptar amb una persona migrada que a més ha viscut la seva experiència i que actualment des del seu lloc de treball pot acompanyar a altres és un punt innovador que s'aporta a la iniciativa.

Factors que permeten la transferència i replicabilitat

- Generar a través del treball en xarxa amb institucions i entitats, així com en col·lectius de persones migrades i en grups d'ajuda mútua, la informació necessària perquè es generi un context d'ajuda entre iguals que contribueixi a donar resposta a l'alta demanda en aquest àmbit.
- Generar materials didàctics i informatius de tots els processos que tenen a veure amb la regularitat i la millora d'oportunitats en aquest àmbit, des del procés de renovació documental, el procés de regularització si estàs en situació irregular, el reagrupament familiar o l'accés a la nacionalitat. Tràmits necessaris per accedir a drets bàsics de ciutadania al que moltes persones migrades no poden accedir per manca d'informació, acompanyament o dificultat d'accessibilitat a aquests tràmits.

A més de l'atenció directa als 40 usuaris/es, hem realitzat sessions obertes a tota la ciutadania, així com professionals de l'àmbit d'acompanyament a persones per permetre la replicabilitat de la iniciativa.